

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΠΙΘΗΚΟΣ.

εἰς τὸν θάλαμον μὲ προθυμίαν ὑπηρετοῦ, ζητοῦντος νὰ ἀποδείξῃ τὸν ζῆλόν του ἀφοῦ μετεκίνει καὶ ἐπανέθετε πάλιν εἰς τὸν τόπον τῶν ἐπιπλά τινα, ἐρρίπτετο ἐκ νέου εἰς τοὺς πόδας μου. Τὸ ζωηρότερον μέρος τῶν διαβασιῶσεων τούτων εὐτυχῶς ἐλάνθανε τὴν Ἰσπανίδα καὶ τὴν Πορτογαλλίδα, αἰτίνες ἀπὸ τὸ βάθος τῆς κρυπτῆς τῶν ἤκουον τὰς περὶ ἀφοσιώσεως κραυγὰς, μὲ τὰς ὁποίας μὲ ἐξεκώραινεν ἡ Δαλίλα χωρὶς ὁμοῦ νὰ βλέπουν. Συλλογισθῆτε τώρα τὴν θέσιν ἐνὸς ξένου ὡς ἐγώ, εὐρισκομένου μεταξὺ τριῶν γυναικῶν, ἐξ ὧν αἱ δύο ἔτρεφον τὸ σφοδρὸν τῆς ἀντιζηλιας μίσος, καὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ πρὸς τρίτην, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπλησίαζον νὰ εὐρεθῶσι πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

« Κατὰ τὰς ἀγωνιώδεις ταύτας στιγμὰς, ὁ κύριος τῆς Δαλίλας, μαθὼν τὸ καταφύγιόν της, ἔτρεχεν εἰς τὸν οἶκόν μου διὰ νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ· ὁ εἰς τὸν δρόμον θόρυβος καὶ οἱ ὠρυγμοὶ τοῦ βράζοντος ὄχλου τῆς Κεύτης, ὅστις εἶχεν ἤδη εἰσδύσει ἐντὸς τῆς αὐτῆς, μὲ ἐφανέρωσαν ἀρκετὰ τὸν σκοπὸν του. Αἱ κραυγαὶ αὐταί, τῇ ἀληθείᾳ, δὲν μ' ἐχαροποῖουν καθόλου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην πάλιν νὰ παραιτησῶ εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἐγγωρίου δικαιοσύνης τὴν δυστυχῆ Μαυρητανίδα, τῆς ὁποίας εἶχον πλέον ὑποσχεθῆ τὴν ὑπεράσπισιν. Ἡ ἀμηχανία μου ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον, ὅτε ὁ κύριος τῆς Δαλίλας εἰσῆλθεν ἀποτόμως ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός μου, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐνόπλων δούλων του, κρατοῦντων γυμνά τὰ ἔφη, καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ πολλῶν Εὐρωπαίων, ἐν οἷς μὲ μεγάλην μου ἐκπληξιν, διέκρινα χωρὶς δυσκολίαν τὸν σύζυγον τῆς Ἰσπανίδος καὶ τὸν τῆς Πορτογαλλίδος. Τί ἐσήμαιεν ἡ τόση συρροή; Ἡρχισα νὰ ἀνησυχῶ, τὸ ὁμολογῶ. Ἐν τούτοις ἡ Δαλίλα ἐπηγαινοσῆρχετο ὡς τρελὴ τριγύρω μου, ἐπαναλαμβάνουσα ὀλονὲν διὲν ἀνῆκε πλέον εἰς ἐμὲ τοῦ πρὸ μιᾶς ὥρας κατ' ἐκλογὴν κυρίου της. Εἰς τρόπον ὥστε διὰ κινήματος, τὸ ὅποιον ἐπροξένησε ῥίγος εἰς ὅλα τὰ μέλη μου, ἔτρεξεν εἰς τὴν ἱματοθήκην, μὲ σκοπὸν πάντοτε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶχεν ἤδη μεταβῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, καὶ τὴν ἤνοιξεν ἐπὶ παρουσίᾳ ὄλων. »

— Καὶ αἱ δύο γυναῖκες; διάβολοι! ἐκραύγασεν ὁ μαρκησίος Πιζάνης.

— Καὶ αἱ δύο γυναῖκες; ἐπανελάμβανον ἀνυπομόνωσ αἱ νύμφαι τοῦ Ῥαμπουλιέ.

— Ἐλα! λέγετε τί ἔγιναν αἱ δύο γυναῖκες τε.

Ἡ Βοατύριος ἐξέβαλε βραδέως τοῦ κόλπου του μικρὸν κιβώτιον, καὶ προσέφερεν εἰς τὰς κυρίας γλυκίσματα.

Ἡ ἀνυπομονησία εἶχε κορυφωθῆ.

Ἐπὶ τέλους ἐξηκολούθησεν.

« — Ἡ Ἰσπανίς, ἡ Πορτογαλλίς, ἡ Μαυρητανίς, ὁ κύριος τῆς Μαυρητανίδος, ὁ σύζυγος τῆς Πορτογαλλίδος κυττάξαντές με μυκτηριστικῶς, παρεδόθησαν τότε εἰς σφοδρὸν γέλωτα. Ὑπῆρξα ἐκ συνειδήσεως παίγιον εὐαρέστου ἀστεϊότητος, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύλαξα τὴν ἐλαχίστην μνησικαχίαν. Ἐπειδὴ ἦτον μικρὸν μάθημα διὰ τὴν μεγάλην μου γυναικαρσεκίαν, τῆς ὁποίας ἡ φήμη εἶχε προηγηθῆ ἐμοῦ καὶ εἰς Μαυρητανίαν. »

K. I.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὄσων περὶ πίθηκος εἶπεν ἡ Εὐτέρπη εἰς ἕν τῶν προλαβόντων φυλλαδίων της, προσθέτομεν καὶ τὸ ἐξῆς ἀνεκδοτόν τὸ ὅποιον διηγείται, ἀγγλὸς περιηγητῆς ὁ K. Jhon Griffiths, πολλὰ ἔτη διατρίψας ἐν τῇ νήσῳ Ταπροβάνη (Ceylan).

« Καυστικὴν τινα τοῦ θέρους ἡμέραν, περὶ τὴν πέμπτην ὥραν μ. μ. ἐξῆλθον μόνος πρὸς περιδιάβασιν, εἰς τι παρὰ τὴν θάλασσαν κείμενον δάσος, καὶ ὀλίγον ἀπέχον τῆς διαμονῆς μου. Μόλις ἐπροχώρησα διακόσια βήματα εἰς τὰς σκιώδεις δενδροφυτείας, ἤκουσα αἴρνης θόρυβόν τινα, ὡς εἰ ἀντικειμενόν τι εἰσέδυνεν εἰς τοὺς θάμνους· ἀλλ' ὁ θόρυβος οὗτος ἐν τῷ ἄμα ἔπαυσεν. Ἐξηκολούθησα λοιπὸν τὴν πορείαν μου βυθισθεὶς εἰς σκέψεις, ἀφ' ὧν ἀπεσπάσθην ὑπὸ δευτέρου θορύβου. Σταματήσας, θέσωρον πανταχόθεν, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεκάλυψα δύο μικροὺς ὀφθαλμοὺς ἐν εἰδῇ ἀμυγδαλῶν, προσηλωμένους ἐπ' ἐμοῦ μετὰ γλυκύτητος. Ἡ κεφαλὴ εἰς ἣν οἱ ὀφθαλμοὶ οὗτοι ἀνήκον, ἦν στρογγύλη, ἡ ῥίν μικρά, τὰ χεῖλη ἐρυθρὰ καὶ δύο σειραὶ λευκοτάτων ὀδόντων συνεκρότουσαν εὐάρεστόν τινα μορφήν· τὸ δὲ χρῶμα ἦν μελανωπὸν ὡς τὸ τοῦ μυός. Ἐν τῷ ἄμα εἶδον ὅτι ἦν πίθηξ. Ὅταν ἐπροχώρησα διὰ νὰ τὸν συλλάβω, ἐπήδησεν ἐφ' ἐνὸς δένδρου, καὶ εἰς τοιαύτην θέσιν ἠδυνήθην νὰ παρατηρήσω ὅτι ἦν τριῶν ποδῶν καὶ δύο δακτύλων τὸ μήκος. Καθίσας ἐφ' ἐνὸς κλάδου ἐφαίνετο θεωρῶν με μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Προσκάλεσα αὐτὸν διὰ σημεῖον νὰ καταβῆ, πάραυτα μ' ἐμιμήθη προσκαλῶν με ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ ἀναβῶ. Σπουδάζας κατὰ τὰς διαφόρους περιηγήσεις μου, καὶ παραβαλὼν πρὸς ἄλληλα τὰ πολυπληθῆ εἶδη τῶν πιθήκων, τοὺς οὐραγοτάγγοις, τοὺς ζόχοις, τοὺς πόγγους, εἶδον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζῶον ἦν ἐκ τοῦ γένους τῶν πόγγων, ὅθεν τὸ ὄνομασα Πέτρον.

« Ἐπειδὴ ἐσυνείθιζον κατὰ τὰς μακρυνὰς καὶ μόνηρες ἐκδρομάς μου νὰ φέρω πάντοτε μετ' ἐμοῦ ὀλίγον ἄρτον διὰ νὰ τὸν διανέμω εἰς τὰ καθ' ὄδον πτηνὰ, βλέπων τὸν Πέτρον, θεωροῦντά με ἀπλήστως, ἔλαβον ἐκ τῆς πήρας μου ὀλίγα τεμάχια, καὶ τοῦ τὰ ἔρριψα. Κατέβη ἐν εἰδῇ ἀστραπῆς ἐκ τοῦ δένδρου, τὰ ἔλαβε, τὰ ὠσφράνθη, τὰ θέωρησε διὰ τινὰς στιγμὰς, καὶ ἔπειτα τὰ ἄφησε. Γινώσκων ὅτι ὁ διαταγμὸς οὗτος ἦν οἰκείος εἰς τοὺς ζόχους καὶ πόγγους, ἔλαβον ἄλλο τεμάχιον τοῦ ὁποίου φαγὼν τὸ ἥμισυ, τοῦ ἔρριψα τὸ ἄλλο. Καταβὰς ἐκ τοῦ δένδρου τὸ ἔλαβε, τὸ ὠσφράνθη, καὶ λαβὼν τὸ πρότερον δοθὲν αὐτῷ, τὰ ἔφαγεν ἀπλήστως. Παραμονεύων ὅλα του τὰ κινήματα, εἶδον αὐτὸν ἐκτεινόμενον πρὸς ἐμὲ τὸν πόδα του, κινῶντα αὐτὸν ἀνυπομόνωσ καὶ διδοντά μοι διὰ τούτου νὰ ἐννοήσω, ὅτι ὤφειλον νὰ τοῦ ῥίψω καὶ ἄλλον ἄρτον. Τοῦ ἔρριψα λοιπὸν. Ἐπιληθεὶς τῆς περιεπέσεως τοῦ νὰ τὸν συλλάβω, ἐπροχώρησα πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ἐν τῷ ἄμα ἀπέδρα, ἀφίων με ἐν τῇ μεγαλητέρᾳ στενοχωρίᾳ. Ἐλαβον ὅθεν τὴν πρὸς τὴν πόλιν ὄδον, ῥίπτων συγχρόνως ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὀπισθὲν μου κρύφια βλέμματα, καὶ ὀλίγα τεμάχια ἄρτου. Τὸν εἶδον δὲ ἀκολουθοῦντά με, ἐκτεινόμενον πρὸς ἐμὲ τὸν πό-

δα του, κινούντα αὐτὸν ἑλαφρῶς, καὶ ἐκπέμποντα μικράς τινας λιγυράς φωνάς, αἵτινες βεβαίως ἐδήλουν τι. Ἐπὶ τέλους βλέπων ὅτι οὐδὲν τῷ ἐδίδον, ἀπεφάσισεν ἐν τῷ ἄμα, καὶ ἀναβάς εἰς τὴν κορυφὴν ὑψηλοῦ τινος κοκοφοίνικος, καὶ συλλέξας τοὺς εἰς αὐτὴν εὐρισκομένους καρπούς, τοὺς ἔρριπτε πρὸ τῶν ποδῶν μου. Ἐλαβα λοιπὸν ἕνα τοῦ ὁποίου ἤνοιξα διὰ μαχαριδίου τὸν ἐν αὐτῷ χυμὸν καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ καρπού, ἀπεσύρθη ὀλίγα βήματα, παραμονεύων τι ἔμελλε νὰ κάμῃ ὁ πιθηξ. Μετ' ὀλίγων τὸν εἶδον πράττοντα τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ ἐγώ, καὶ δεικνύοντα διὰ τούτου, ὅτι ἡ τροφή αὐτῆ τῷ ἦν λιαν προσφιλέης. Τῆς νυκτὸς καταλαβοῦσης με, διευθύνθη πρὸς τὴν πόλιν, ὃ δὲ πιθηξ μὲ ἠκολούθει, ἀλλ' ἰδὼν με μὴ προσέχοντα αὐτῷ, ἀνεχώρησε βραδείως μετὰ μεγίστης δυσαρρεσκείας τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν, ἐπανελθὼν εἰς τὸ δάτος, εὗρον τὸν Πέτρον κείμενον ἐπὶ τῶν κλάδων δένδρου τινὸς καὶ θεωροῦντα διὰ μέσου τῶν φύλλων. Ἄμα μὲ εἶδεν ἔδραμε πρὸς ἐμὲ μετὰ μεγίστης χαρᾶς. καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του σχεδὸν ἤψατο τῶν ἱματίων μου. Ἄλλ' ἐν τῷ ἄμα ἐπήδησεν ἐπὶ δένδρου διακοσίους πόδας τὸ ὕψος. Θέλων νὰ τὸν ἐνθαβρῶνω ἐπροσποικῆθην ἀδιάφορον ἤθος καὶ ὁ δεῦν ἄνω καὶ κάτω, ἔρριπτον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τεμάχια ἄρτου. Ἰδὼν αὐτὰ, κατέβη ἡσύχως καὶ ἀφοῦ τὰ ὠπράνθη, θέλων διὰ τούτου νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦσαν τὰ αὐτὰ τῆς προτεραίας, τὰ ἔραγεν ἀπλήστως. Ἐἶχον μετ' ἐμοῦ ὀλίγα παξιμάδια· ἐν τούτων λαβὼν μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος, καὶ ὠπράνθη, καὶ θεωρήσας αὐτὸ μετὰ δισταγμοῦ, τὸ παρῆ ἦσεν. Ἐλαβον ἄλλο τεμάχιον καὶ γευθεὶς αὐτὸ ἀκροθυῶς, τοῦ τὸ ἔρριψα, καὶ μετὰ μεγίστης ἠδονῆς εἶδον ὅτι τὸ ἔφαγεν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ. Ὅλα τὰ εἶδη τῶν κινήσεων καὶ μορφασμῶν ἐμεταχειρίσθη διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν χτράν του, πηδῶν, κιλινδοῦμενος χαμαὶ, λαμβανὼν τὰς εὐαρεστοτέρας θέσεις, προχωρῶν εἰς ἐμὲ, ἐκτείνων τὸν πόδα του, ζητῶν μοι καὶ ἄλλο παξιμάδι. Τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπαναλαμβάνοντο καὶ ὅτε μετὰ μεσημβρίαν ἐπήγαίνα εἰς τὸ δάτος, πλήρη ἔχων τὰ θηλάκια, καὶ ἐπέστρεφον κεναῖς χερσὶ. Ὅσακις ἐδίδον τῷ Πέτρῳ νέον παξιμάδιον, ἢ ζυμαρικὸν, πάντοτε αἱ αὐταὶ ἀμφιβολίαι καὶ δισταγμοί, καὶ δὲν τὰ ἔτρωγε, πρὶν ἢ ἰδῆ ἐμὲ γευόμενον αὐτὰ.

Ἐξοικειωθείς μὲ ἐμὲ, παρεμόνευε τὴν ἄφιξίν μου ἡμέραν τινὰ μάλιστα ἔλθῶν εἰς ἀπάντησίν μου, μοὶ ἐπρόσφερε καρπούς κοκοφοίνικων, ἀλλὰ προσέχων πάντοτε νὰ ἀπέχη ἐμοῦ. Ἄνοιξας δύο ἐκ τῶν καλητέρων ἔφαγα τὸν ἕνα, τὸν δὲ ἄλλον ρίψας, ἀπεμακρύνθη ἐπὶ τῆ ἑλπίδι, ὅτι ὁ Πέτρος θελεῖ ἔλθει· ἵνα τὸν λάβῃ· ἔπιον τὸ γάλα καὶ ἔφαγον μέρος τοῦ ἐν αὐτῷ καρπού, ὃ δὲ Πέτρος μὲ ἐθεώρει μ' ἀμφιβολόν τι ἦθος, καὶ μετὰ τινὰς στιγμᾶς, τὸν εἶδον πράττοντα τὸ αὐτὸ, ὅπερ καὶ ἐγώ. Μετ' αὐτῶν ἄναχωρήτω ἐξέβαλλον τὸν πῖλόν μου, καὶ ἠπάξθη αὐτὸν φιλοφρόνως ἰδὼν με οὕτω πράττοντα ἐστενοχωρηθῆ ὀλίγον, ἀλλὰ παρευθὺς ἀποσπάσας φύλλα τινὰ βνανεάς, καὶ κατασκευάσας δι' αὐτῶν πῖλον μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος, ὅπερ ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀνταπέδωκε κωμικώτατα τὸν χαιρετισμὸν καὶ οὕτως ἐχωρίσθημεν ἀμφοτέροι.

Τῆς δυσπιστίας ἐξαλειφομένης βαθμηδὸν, ὁ Πέτρος ἤρχετο πρὸς ἐμὲ, ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου φόβου ἢ δισταγ-

μοῦ. Τὴν ἐπαύριον ἐπανελθὼν κατὰ τὴν συνειθισμένην ὥραν, δὲν τὸν ἀπήντησα, ἐκάθησα λοιπὸν διὰ νὰ περιμεῖνω. Μετὰ μίαν δὲ ὥραν τὸν εἶδον ἐρχόμενον, καὶ αἰσθμαίνοντα, μετὰ μεγίστης ταχύτητος. Τῷ ἐπρόσφερα ὀλίγα παξιμάδια καὶ οἶνον, ἀλλὰ τὰ μὲν παξιμάδια δὲν ἔφαγε, τὸν οἶνον ἔπιεν ἀνευστί. Ἐπειτα λαβὼν με τῆς χειρὸς ἐπειράτο νὰ μὲ σύρῃ εἰς τὸ ἔνδον τοῦ δάτους. Ὁφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω ὅτι πρὸς καιρὸν ἐδίστασα, φρίξας εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι ἔμελλον νὰ εὐρεθῶ ἐν τῷ μέσῳ τοιοῦτου εἶδους ζῶων, ἄλλως τε πολυπληθῶν ὄντων εἰς τοῦτο τὸ μέρος, διὰ νὰ δυνηθῆ τις νὰ ὑπερασπισθῆ ἐαυτὸν. Ἄλλὰ μετ' ὠριμον σκέψιν, ὑπερβαλὼν τὸν ἀκούσιον τοῦτον φόβον, δι' ὃν ἐμεμοσμένη ἔμαυτὸν, ἀπεφάσισα νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

« Ὡδρεύσαμεν περίπου ἐν τέταρτον μιλλίῳ ἐν τῷ μέσῳ τῶν θάμνων μεχριστοῦ ἀφιχθῶμεν εἰς σύμπληγμα κοκοφοίνικων, ὅπου μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως παρετήρησα ἡμιτελῆ καλύβην στεγασμένην ἀπὸ φύλλα. Ἀνεμνήσθη τότε, ὅτι διάφοροι περίφημοι περιηγηταὶ καὶ φυσικοὶ, ἀναφέρουν τὴν ὑπαρξίν τῶν τοιούτων οἰκοδομῶν. Ὁ Πέτρος ἐφαίνετο λιαν περιχαρῆς διὰ τὸ ἔργον του. Ἐκτόπα τοὺς πόδας του τὸν ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἐκπέμπων λιγυρὸν τινα ἤχον περὶ οὐ ἀνωτέρω εἶπον, δηλῶν οὕτω τὴν μεγάλην του χαρὰν. Ἄλλὰ τὴν χαρὰν διεδέχθη λύπη καὶ δυσαρρεσκεία, ἀφοῦ εἶδον ὅτι διὰ νὰ εἰσελθῶ εἰς τὴν καλύβην, ἔπρεπε νὰ κάμψω τὸ σῶμά μου καὶ τοῦτο διότι ἀνελόγισε τὴν εἰσοδὸν τῆς καλύβης, κατὰ τὸ ἀνάστημά του καὶ ὄχι κατὰ τὸ ἰδικόν μου. Ἄλλὰ περὶ τούτου δὲν ἔλαβε τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν. Φρίστων ἐκ τῆς ὀργῆς, ἔλαβε πάραυτα τὸν στηριζόντα τὴν θύραν κλάδον καὶ ἀνέτρεψε τὸ πᾶν. Ἀκολουθῶς μ' ὠδήγησεν εἰς τι μέρος ἀπέχον ὀλίγα βήματα, ὅπου ὑπῆρχον συνεκλεγμένοι διάφοροι κλάδοι χρησιμεύοντες ὡς ὕλη οἰκοδομητικῆς. Ἀφοῦ μοὶ ἔδωκε τινὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν ὄσους ἐδυνήθη νὰ φέρῃ μὲ ἕκαμ σημεῖον νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

« Ἦρξατο ἐν τῷ ἄμα τῆς ἐπισκευῆς τῆς θύρας τῆς καλύβης, καὶ ὀλίγος καιρὸς τῷ ἤρκεσεν ἵνα ἀναλογίσῃ αὐτὴν κατὰ τὸ ἀνάστημά μου. Τὸν ἐδοήθησα μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως, καὶ ἐντὸς ὀλίγου τὸ πᾶν ἐπεραιώθη. Ἐντὸς παρὰ τῆ θύρα, εὗρον δύο μικρὰ θρανία ἀπὸ βρύου, καὶ εἰς μίαν γωνίαν ἀρκετοῦς καρπούς κοκοφοίνικος. Ἀπολούσας τῆς ἠδονῆς, ἦν ἅπαντες αἰσθάνονταί, θεωροῦντες τὰ ἔργα τῶν τελειωμένα, ἐκάθησεν ἐφ' ἐνὸς θρανίου, καὶ ἐξέτεινε πρὸς ἐμὲ τοὺς πόδας, κινῶν αὐτοὺς χαριέντως, ὅπερ ἐσυνείχε νὰ πράττῃ ὁσακίς ἤθελε νὰ λάβῃ τι. Τοῦ ἐπρόσφερον ἄρτον καὶ ζαχαρωτὰ παξιμάδια. Βλέπων τις αὐτὸν πόσον ἀπλήστως τὰ κατεβρόχθιζεν, ἤθελε νομίσει δικαίως, ὅτι ὄλην τὴν νύκτα καὶ μέρος τῆς ἡμέρας εἰργάσθη.

Ἄδυνατῶ νὰ περιγράψω τὴν ἐκπλήξιν καὶ τὴν λύπην τοῦ πτωχοῦ Πέτρου, ἰδόντος ὅτι ἠτοίμαζόμεν νὰ ἀναχωρήσω· ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ βεβαρωμένος ἀπὸ λύπην. Ἐτέθη ἐμπροσθέν μου, χωρὶς ὁμῶς νὰ παρηραθῆ νὰ μὲ ἀποτρέψῃ, καὶ ὅταν μὲ εἶδεν ἐξεληθόντα, τοσοῦτον λυπηρὰν φωνὴν ἐξέβαλεν, ὥστε συγκινηθεὶς ἔμεινα. Ἐπειράθη τότε νὰ τῷ δόσω νὰ ἐνοήσῃ, ὅτι θέλω ἐπανελθεῖ τὴν ἐπαύριον· ἀγνοῶν ἂν ἐπέτυχα, ἐνόησεν ὁμῶς ὅτι τοῦ λοιποῦ ἔπρεπε νὰ ζῶμεν ὡς καλοὶ φίλοι, καὶ τούτου ἕνεκεν κατεσκευάσε τὴν καλύβην, καὶ συνέλεξεν ἐν αὐτῇ τοὺς καρπούς τοῦ

κοκοφοίνικος, και άλλα θρωικά. Τα δείγματα ταυ-
τα της εξουσίας και ευφύας, είνουον μὲν τὴν πε-
ριέργειάν μου, δὲν μὲ ἐξέπληττον ὁμως. Ἦξευρον,
ὅτι οἱ ζῳκοὶ και πόγγυ κατασκευαζοῦσι καλύθας
καὶ ὄντες εἰθιμένοι νὰ ζῶσι κοινωνικῶς, γνωρίζουσι
τὴν χρῆσιν τοῦ πυρός, και τὸ μέσον τοῦ ἀνάπτειν αὐτὸ
οὐχὶ δὲ και τὸ τοῦ διατηρεῖν. Προητοιμάσθη λοιπὸν
διὰ ταῦτα.

« Τὴν ἐπιούσαν ἐπανῆλθον, ἐνωρίτερον παρά ποτε,
και μετὰ μεγίστου κόπου ἠθνήθη νὰ εὑρω τὴν νέαν
μου κατοικίαν. Ὁ Πέτρος ἐκεῖτο ἐπὶ τοῦ ἐκ βρύου θρο-
νίου του, και ἅμα μὲ εἶδεν ἀνεπήδησε πρὸς ἐμὲ, και
διὰ τῆς λιγυρᾶς φωνῆς του μοὶ ἀνήγγειλλε τὴν χαρὰν
του. Ἐφερον μετ' ἐμοῦ σφυρίον, ἤλους, κιβώτιον περιέ-
χον διάφορα σκεῦῃ, δύο κόμβας, δύο ποτήρια, πινακία
τινὰ, ἓν καφεδοχεῖον, ἓν πυρεῖον (τζακμάκι), και ὀ-
λίγην ὕσχαν.

Ἐπιθυμῶν νὰ δοκιμάσω τὴν ἐνστικτον νοητικότητα
τῶν ζῶων τούτων, και νὰ ἴδω μέχρι τίνος βαθμοῦ ἡ
δύνατο νὰ ἀναπτυχθῇ, ἐπιθυμῶν πρὸς τούτοις νὰ θε-
βαιωθῶ κατὰ πόσον ἔχουσιν ἀληθείας τὰ ὑπὸ τῶν
περιγηγτων και φυσικῶν λεχθέντα, ἔδωκα ταῦτα πάν-
τα πρὸς τὸν μικρὸν μου φίλον, ὅστις τὰ μέγιστα ἐχάρη.
Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἠτινοδόλου ἐκ χαρᾶς, ὁσάκις θεώ-
ρει, ἡ ἡγίειεν αὐτὰ. Ὅσάκις ἠρχόμενος εἰς τὸ δάσος
εὐηρεστούμην νὰ προσθέτω πάντοτε νέον τι εἰς τὰ
σκεῦῃ τοῦ Πέτρου. Τοῦ ἔφερα τρεῖς μικρὰς τραπέζας,
και ἓνα κάδδον διὰ νὰ ἀντλή ὕδωρ.

Μετὰ μεγάλου κόπου, ἠδυνήθη ὁ Πέτρος νὰ προε-
τοιμάσῃ τὴν τράπεζαν ἐκτὸς τῆς καλύθης, δηλαδή νὰ
καλύπτῃ αὐτὴν διὰ πλατέων φύλλων βανανέας ἀντὶ
τραπεζομανθύλου, νὰ θέτῃ μίαν ἔθραν ἀντικρυ ἀλλῆς,
νὰ κοσμήῃ αὐτὴν ἀπὸ δροσερὰ φύλλα, και ἄνθη, και νὰ
θέτῃ μετὰ μεγίστης συμμετρίας τοὺς καρπούς και τὰ
ζαχαρικά, τὰ ὅποια ἔφερον ἐκ τῆς πόλεως. Τοσοῦτον
ἐπιθεώρως, και εὐφύως ἔκοπτε εἰς τεμάχια τὸν ἄρτον,
και τὰ ἤλειψε διὰ βουτύρου, ὥστε ἠδύνατο νὰ προ-
καλέσῃ εἰς συναγωνισμὸν τὴν καλιτέραν μαγειρίσαν
τῆς Δισαβόνης.

« Αἱ τερπναὶ και ἀπλοῖκαὶ αὐταὶ σκηναὶ, ἐπαναλαμβα-
νόμενα σχεδὸν καθ' ἐκάστην, ἀντὶ νὰ μοὶ γίνωνται ὀχλη-
ραι, ἐξ ἐναντίας μὲ ἐκίνουον εἰς περιέργειαν, εἰς τὸ νὰ
θεωρῶ τὰς προόδους τοῦ αὐτοματοῦς τούτου ζῶου. Με-
τὰ τὴν περαιώσιν τῶν ὑποθέσεών μου, ὑπήγγαινον εἰς
τὴν καλύθην τοῦ Πέτρου, και ἐνεαῦθα ἀνεγίνωσκον
ἐγγραφον ὡσαύτῃ μόνος, συχνάκις μάλιστα πρό-
χειρόν τι γέυμα μ' ἐπερίμενε.

« Μετὰ μεσημβρίαν ἡμέρας τινὸς, ἐλθὼν ἐνωρίτερον
τοῦ συνήθους, τὰ μέγιστα ἐξεπλάγην, μὴ εὐρῶν τὸν
Πέτρον εἰς τὸ δάσος. Ἐπισπεύσας τὸ βῆμα και προσελ-
θὼν τῇ καλύθῃ, ἤκουσα θρήνου, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὸ
πᾶν εἰσῆγα. Εἰσελθὼν ἐν τῇ καλύθῃ, εἶρον τὸ δυστο-
χῆς ζῶον κείμενον ἐπὶ τοῦ θρανίου του, τὰ μέλη ἔχον
πληγωμένα, εἰς πολλὰ δὲ μέρη τοῦ σώματος του ἡ-
σαν ἐμπρησμένοι λίθοι, και ἀκανθαὶ, ὡσαύτῃ ἐβαλλε
αὐτὰ ἐκεῖ ἐπὶ σκοπῷ. Εὐτυχῶς οὐδεμία πληγὴ ὑπῆρ-
χεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, και μολοντόι τὰ μέλη του ἦσαν
καιρίως πληγωμένα, δὲν ὑπῆρχεν ὁμως οὐδεμία θραῦ-
σις. Ὀλίγον και ὀλίγον ἴσθη, και μετὰ τινος ἡμέ-
ρας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην του κατάστασιν, ἀλλὰ
τόσον ἦν ἀδύνατος, ὥστε πειραθεῖς νὰ σταθῇ ὀρθος, ἔ-
πεσεν ἐν τῷ ἅμα.

« Ἐφανιάσθη ποτὲ νὰ φέρω κιθάραν μετ' ἐμοῦ, και
νὰ ἴδω τι ἀποτέλεσμα ἐμελλε νὰ παράξῃ ἡ μουσικὴ
ἐπ' αὐτοῦ. Ἐγγίξας τὰς χορδὰς, και ἀκούσας τὸν ἐξ
αὐτῶν προερχόμενον ἤχον, ἐτρόμαξεν, ἀποσύρας ἐπει-
τα αὐτὰς και θεωρῶν τὰ ἐντὸς και ἐκτὸς τοῦ ὄργάνου
μετ' ἀνησούχου περιεργείας, προσήλωσεν ἔπειτα τοὺς
ὀφθαλμούς του ἐπ' ἐμοῦ, ἐν εἶδει ἐρωτήσεως. Λαβὼν
τὸ ὄργανον, και συνοδευόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἐψαλλον
δημῶδες τι ἄσμα Βενετικὸν (baccarolle) και ἀκολού-
θως τὸ ὑπὸ τοῦ Ralph συντεθέν θαυμαστὸν μέλος ἐπὶ
τῶν ἀκολουθῶν στιχῶν :

Solitario bosc' ombroso
A te vien l'assalio cuore.

Ὅχι. Δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω τὴν ἐκπλήξιν, και
τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ Πέτρου. Ἀπασαὶ αἱ ζωϊκαὶ του
δυνάμεις ἐφαίνοντο μετέωροι, και δυσκόλως ἠδύνατο
ν' ἀναπνεύσῃ.

« Ἡμέραν τινὰ, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1810, κινούμενος
ὑπὸ κακοῦ τίνος προαισθήματος, ἀνεχώρησα ἐνωρίτε-
ρον τοῦ συνήθους, και διευθύνθη πρὸς τὸ δάσος. Ἐφο-
διασθεῖς μὲ ζυμαρικά και καρπούς, τοὺς ὁποίους ὁ Πέ-
τρος τὰ μᾶλλον ἠγάπα, και ἀνοπομονῶν νὰ φθάσω, ὠ-
δρον ταχέως. Αἰφνης εἰς ἀπόστασιν τινὰ ἀπ' ἐμοῦ ἀ-
κούω παραξενὸν τινα κρότον. Σπεύδω τὸ βῆμα, και ὠ-
τῆς φρίκης! ἀνακαλύπτω εἰς μονοπάτιόν τι ἴχνη αἵμα-
τος και ὀλίγον ἐμπρὸς τερατώδη ὄφιν, ὃν τὸ πρῶτον
ἐξέλαβον ὡς βῆαν, ἀλλὰ μετὰ σύντονον προσοχὴν εἶδον,
ὅτι ἦν εἰς τῶν μεγίστων τῆς Ἰαπωνίας ὄφρων, ὅτι ἡ
ἐννεὰ ποδῶν τὸ μήκος, κυανοκίτρινος, ὡς τῶν τίγρων,
κοσμοῦμενος διὰ ράβδων λαμπροτάτου κυανῶ χρώμα-
τος. Τὸ τρομερὸν ἔρπετόν εἶχεν ἤδη συλλαβεῖ τὸν
Πέτρον. εὐ τινος τὰ μέλη ἦν δεινῶς πληγωμένα και
κρουνοὶ αἵματος ἔρρεον ἐκ τῶν θαθειῶν πληγῶν του.

Φέρων πάντοτε μετ' ἐμοῦ δίκανον πιστόλιον, τὸ ἐλα-
βον, και σημαδεύσας τὸν ὄφιν, ἐπυροδόλησα. Πάραυτα
ἄφισε τὸν Πέτρον, και ἐγείρας τὴν κεφαλὴν ἠτιομά-
ζετο νὰ ὀρμήσῃ κατ' ἐμοῦ, ἀλλὰ λαβὼν δευτέραν βο-
λὴν, ἀπεσύρθη βῆματά τινα και ἔπειτα ἐξέπνευσεν. Ὁ
δυστυχῆς Πέτρος ἐκεῖτο ἄπνους και ἀναίσθητος, εὐ μόν-
ον ἐπειδὴ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ αἵματος του εἶχε
ῤεῦσει ἐκ τῶν πληγῶν του, ἀλλὰ και ἐκ τοῦ φέβου
τοῦ προξενηθέντος ἐκ τοῦ κρότου τοῦ πιστολίου, και
ἐκ τοῦ τρόμου, ὃν ἐμπνέει ἡ θεὰ ὄφρων εἰς τὸν πίθηκα.
Λαβὼν αὐτὸν τὸν ἔφερον εἰς τὴν καλύθην, και τὸν ἀπέ-
θεσα ἐπὶ τῆς δρυϊνῆς κλίνης του.

« Νημίζων αὐτὸν θενωῖτα, ἐτοιμαζόμεν νὰ ἐξέλθω
τῆς καλύθης, ἀλλ' ἡ λυπηρὰ φωνὴ τοῦ Πέτρου μὲ
ἐπανήγαγε πρὸς αὐτόν. Ἀφοῦ τοῦ ἔδωκα ὀλίγον ὕδωρ,
διὰ νὰ ἐλαττώσω εἰ δυνατόν τοὺς πόλους, οὐς ὑπέφερον,
ἀπεφάσισα νὰ διανωκτερεύσω παρ' αὐτῷ. Ὀλίγας στιγ-
μάς τὸν ἐνόμισα ἐκτὸς κινδύνου, διότι οἱ σπασμοὶ ἔ-
παυσαν, ὁ πυρετὸς ἐφαίνετο ἐκλελειπῶς, και ἀνέπνεεν
εὐκολώτερα.

« Πέτρε, πτωχέ μου Πέτρε τοῦ εἶπον. Ἐστρεψα
πρὸς ἐμὲ τὴν μικρὰν του κεφαλὴν, μὲ θεωώρησε μὲ
ὀλέμμα ἐμπλεον εὐγνωμοσύνης και χάριτος, τοσοῦτον
ὅποσον δὲν θέλω λησμονήσῃ ἐπὶ ζωῆς, και ἀπεπειράθη
νὰ μὲ πλησιάσῃ. Ἀλλὰ τῶν δυνάμεών του ἐκλείπου-
σῶν, ἔπεσε πάραυτα ἄπνους. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπέ-
πλευσα διὰ τὴν Βόρῳπην. »

T. Δ.